

Elektroprivreda Crne Gore
AD Nikšić

KONOBA
Portun

NIKŠIĆKO POZORIŠTE
1884

Izdavač: JU "Nikšićko pozorište"
Pozorišni savjet: Goran Jevrić (predsjednik), Milan Vico, Simo Trebešanin,
Tanja Perišić, Veljko Dendić
Direktor: Zoran Bulajić
Urednik: Slavkojka Marojević
Ureduje: Redakcijski kolegijum
Lektor: Zorica Zeković
Tehnička obrada tekstova i priprema časopisa: Vasilije Nenezić, Andrijana
Jovović, Marija Kasom i Lidija Vušović, Vesna Vukićević i Anka Tomic
Adresa: Njegoševa 19, 81402 Nikšić, Crna Gora
Telefon/Faks: 083/214-353
Služba marketinga: 083/213-566
E-mail: slavam@cg.yu
Internet: www.niksickopozoriste.com

POZORIŠTE

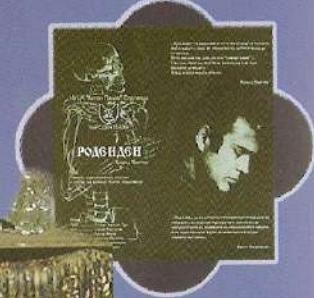
NIKSICKO

POZORIŠTE

PRIMJERAK

Pozorište

Broj 13. Godina 53. Februar, 2009. godine

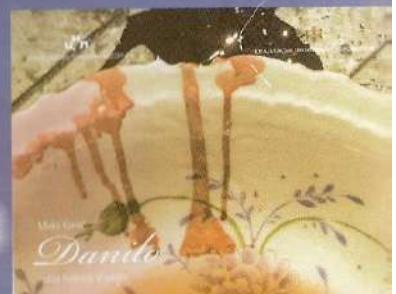

„Međunarodni festival glumca Nikšić 2009“
Sedarn predstava u konkurenciji za nagrade

Selektor i umjetnički direktor
Festivala Blagota Eraković
Glumac je centar pozorišta

Direktor i producent
Festivala Zoran Bulajić
Festival kao orbita teatra

U susret jubilejima:

-125 godina pozorišne tradicije u Nikšiću;
-60 godina profesionalnog teatra u Nikšiću

Uz februarske pozorišne svečanosti

Februarske pozorišne svečanosti u Nikšiću ove godine imaju značaj i značenje. Značaj, jer 16. februara, na Dan pozorišta, grad Nikšić će otvoriti širom svoje kapije poznatim i priznatim teatarskim stvaraocima iz zemlje i okruženja, koji će pod jarbolom „Medunarodnog festivala glumca“ pokazati da je ON – GLUMAC osnov pozorišta i da je pozorište spoj svih umjetnosti. U tome i jeste značaj nikšićkog Festivala glumca. Ali ne, samo u tome! Njegova vrijednost počiva i na još jednoj osobnosti – povezivanju i razmjeni pozorišnih projekata. Umjetnost kao univerzalna civilizacijska tekovina tome i služi, a ne nikako zatvorenosti.

Za nikšićku teatarsku utakmicu bili su zainteresovani ansamblji iz Mađarske, Francuske i Rusije. Međutim, sve je ostalo samo na dobroj volji i interesovanju, jer grad domaćin Festivala glumca nije bio u mogućnosti da finansira gostovanja pozorišnih trupa iz razvijenog dijela Evrope. Novac je, dakle, i ovog puta kao i ranije, bio jedina prepreka! O tim teškoćama više puta se govorilo i pisalo, što je radila i moja malenkost. Zato sam sada, čvrsto rješila da na tu temu ne pišem! Zbog toga, okrećem drugu stranu i ostatak papira posvećujem značenju februarskih pozorišnih svetkovina.

Nikšićki pozorišni jubileji: 125. godišnjice teatarske tradicije i 60 godina profesionalnog teatra, datumi su sa kojima bi se dičile i mnogo veće sredine. Otud, na početku ovog teksta govorim o

značenju februarskih pozorišnih svečanosti. U ovom gradu minulih dvanaest i po decenija izvođena su brojna klasična i savremena djela velikana domaće i svjetske književnosti. Uporedo, u ovom Pozorištu su stasavala teatarska imena koja su „u svijet ponijela potrebu za igrom i slavu“. Njihov umjetnički opus „ukorican“ je u ediciji „Jubileji“, koja kroz enciklopedijsko – leksikografski karakter čuva od zaborava brojne nikšićke, crnogorske i južnoslovenske znamenite poslenike, u čiju slavu ispisujem ove redove.

Uz to jedno, slavno, ime „Nikšićko pozorište“ i dalje živi. Svakog 16. februara, na Dan pozorišta dodjeljuje se Nagrada „Veljko Mandić“, za poseban doprinos u pozorišnom stvaralaštvu. Posebna nagrada, jer nosi ime čovjeka, posebnog umjetničkog izraza. Pozorište u Veljkovo vrijeme doživljavalo se jednako i kao zabava i kao edukacija. O takvom poimanju pozorišta, Baro Kriletić 1956. godine piše u dvoru časopisa „Pozorište“: „... Pozorište nije tu samo da bi razveseljavalo, nego je ono i kulturna i vaspitna i propagandna ustanova prvoga reda. I kad se piše o pozorištu treba imati na umu: da li je pozorište kao takva ustanova pošlo tim putem, vodeći pritom računa i o publici kao najvažnijem faktoru“... Da, pozorište jeste ustanova kulture prvog reda! To se dokazalo bezbroj puta, uprkos činjenici da pozorište, voljom pojedinaca ili odredene grupe, jedno vrijeme u ovom gradu nije postojalo.

„Nikšićko pozorište“ u godini jubileja

Magija tradicije teatra

U „Nikšićkom pozorištu“ će 16. februara ove godine biti obilježeni značajni jubileji: 125 godina pozorišne tradicije i 60 godina profesionalnog pozorišta. Ti jubileji su, kako ocjenjuje direktor „Nikšićkog pozorišta“ Zoran Bulajić, značajni za ukupni kulturni milje i poz-

iju 'Jubileji' u tri toma: 'Magija traje' (drugo dopunjeno izdanje monografije), 'Profesionalno pozorište u Nikšiću' i 'Pozorišni festivali u Nikšiću 1995-2009'. U susret pozorišnim jubilejima Pošta Crne Gore će izraditi prigodne markice. Obilježavanje pozorišnih jubileja realizovaće se

Stara zgrada Pozorišta

orišnu reputaciju, ne samo Nikšića, nego i države Crne Gore.

Na svečanosti koja će biti upriličena tim povodom, podsjetićemo na 125 godina pozorišne tradicije, odnosno od izvođenja prve pozorišne predstave u Nikšiću. Istovremeno ćemo obilježiti još jedan značajan datum – 60 godina profesionalnog teatra, jer je u Nikšiću, nakon završetka II svjetskog rata, marta 1949. godine osnovano 'Narodno pozorište'. Povodom tih značajnih jubileja 'Nikšićko pozorište' će objaviti edi-

uz podršku resornog ministarstva, lokalne samouprave kao osnivača i uz finansijsku logistiku privrednih i drugih relevantnih subjekata u Nikšiću i Crnoj Gori", izjavio je za "Pozorište" Bulajić.

On obećava da će „Nikšićko pozorište“, u svim vidovima i formama, promovisati poslovnu i zvaničnu politiku svih pokrovitelja, donatora i sponzora jubileja, „koji su omogućili dalje ispisivanje svijetlih stranica bogate pozorišne i kulturne tradicije Nikšića“.

Pozorišna smotra od 16. do 23. februara

Sedam predstava u konkurenciji za nagrade

Uzvaničnom, takmičarskom dijelu programa "Medunarodnog festivala glumca Nikšić 2009" biće izvedeno sedam predstava i jedna van ko-

Publika na prošlogodišnjem Festivalu

nkurencije, koja će igrati u čast nagrad-enih.

Selektor festivala **Blagota Eraković** za "Pozorište" je izjavio da će na Sceni 213, u periodu od 16. do 23. februara u konkurenciji za nagrade igrati: "Gospodinica Julija" (Narodno pozorište Republike Srpske, Banja Luka, RS), "Helverova noć" (Kamerni teatar 55, Sarajevo, BiH), "Ljubavna pisma" (Pučko otvoreno učilište Velika Gorica, Hrvatska), "Majka" (Teatar Glej Ljubljana i Kulturno – umjetnička zajednica Zrakogled Kopar, Slovenija), "Rodenden" (NUCK „Anton Panov“ Strumica Naroden teatar, Makedonija), "Igra parova" (Beogradsko dramsko pozorište, Beograd, Srbija) i "Nije čovjek ko ne umre" (Kraljevsko pozorište „Zetski dom“, Cetinje, Crna Gora). Van konkurencije će biti izvedena predstava "Danilo" (Crnogorsko narodno pozorište i Kraljevsko pozorište „Zetski dom“).

Koja će od predstava u zvaničnoj konkurenciji, dobiti nagrade na nikšićkom

festivalu odlučiće petočlani žiri u sastavu: glumica **Dragica Tomas** (predsjednik) i članovi: književnik **Baša Brković**, režiser **Andro Martinović**, pozorišni kritičar i teatrolog prof. **Aleksandar - Saša Milosavljević** i **Janko Ljumović**. Na ovogodišnjem Festivalu, kao i na prethodna dva biće uručene nagrade: **GRAND PRIX za najbolju predstavu**, **GRAND PRIX za najboljeg glumca**, **GRAND PRIX za najbolji partnerski odnos na sceni**, **GRAND PRIX za najbolju epizodnu ulogu** i **Specijalna nagrada žirija**.

Kao prateći sadržaji festivala organizovaće se i off programi: okrugli stolovi kritike o predstavama, kojima će medijator biti poznati pozorišni kritičar **Veselin Radunović**. U okviru zvaničnog programa Festivala održaće se simpozijum na aktuelnu temu: "Crnogorske pozorišne perspektive" (uvodničar mr **Janko Ljumović**, direktor CNP-a). U znak sjećanja na počivšeg dramskog pisca i teatrologa Marka Kovačevića organizovaće se *In memoriam*. O liku i djelu tog poznatog pozorišnog stvaraoca će govoriti: dramaturg i dramski pisac **Ljubo Đurković** i sarajevski reditelj **Dino Mustafić**. U sklopu off programa, a povodom jubileja "Nikšićkog pozorišta", organizovaće se promocija edicije "Jubilej" „Magija traje" (drugo dopunjeno izdanje monografije), "Profesionalno pozorište u Nikšiću" i "Pozorišni festivali u Nikšiću 1995-2009".

Na festivalu će biti promovisana poštanska markica, koju će "Nikšićko pozorište" u saradnji sa Poštom Crne Gore odštampati povodom značajnih pozorišnih jubileja - 125 godina pozorišne tradicije i 60 godina profesionalnog pozorišta.

Selektor Festivala **Blagota Eraković**

Glumac je centar pozorišta

Selekcija „Medunarodnog festivala glumca Nikšić 2009“ ne razlikuje se od prethodna dva, iako je najavljivano da će Festival ove godine biti medunarodni u pravom smislu te riječi.

"Bio sam u pregovorima sa tri inostrane grupe, od kojih su najinteresantniji bili Madari, koji su dobitali prestižnih svjetskih nagrada i priznanja. Ali, dolazak tog madarskog ansambla na nikšićki Festival koštalo bi oko trideset hiljada eura, zašto, naravno, u postojećim uslovima Pozorište nije imalo novca. U planu je bio dolazak Francuza i Rusa, ali se na kraju odustalo od te ideje i vratili smo se prvobitnoj selekciji, odnosno teatrima iz okruženja. Sve bivše jugoslovenske republike su zasebne države, pa, nikšićki Festival ima odrednicu 'međunarodni', iako još u njegov program nijesu uvršteni teatri iz drugih djelova Europe i svijeta. U ovogodišnjem programu uvršteni su poznati teatri iz okruženja, čiji ansambls okupljaju najpoznatija imena pozorišne umjetnosti sa tih prostora. Angažovanje tih imena je jedini pravi način da nikšićki Festival bude vrhunska manifestacija, koja demonstrira glumu kao osnovne umjetnosti kada je pozorište u pitanju. Sve ostalo: tekst, režija, scenografija i kostimografija je u službi glumca. Glumac je centralna tačka pozorišta i zbog toga je on u žili interesovanja Festivala u Nikšiću i bukvально je uvijek na prvom mjestu. U prilog toj činjenici su i festivalske nagrade koje se dodjeljuju uglavnom za glumačka ostvarenja. Kao prateći sadržaji Festivala i ovog puta organizovaće se okrugli stolovi kritike i dva simpozijuma. Za ekipe koje odlaze iz Nikšića na dan izvedena predstave okrugli stolovi organizovaće se iste večeri, odmah nakon nastupa ansambla. Jedan simpozijum posvećen je liku i djelu rano preminulog našeg saradnika, koji je prošle godine bio član žirija- Marku Kovačeviću, profesoru Fakulteta dramskih umjetnosti u Sarajevu. Drugi simpozijum organizovaće se na aktuelnu temu 'Pozorišne perspektive u Crnoj Gori'. Sa najvišeg državnog nivoa ovih dana priča se o toj temi pod sloganom 'Crna Gora jedinstvena kulturna adresa', tako da će i nikšićki Festival tom temom na simpozijumu ukazati na značajne segmente u pozorištu", rekao je selektor „Medunarodnog festivala glumca Nikšić 2009“ **Blagota Eraković**, u izjavi za „Pozorište“ neposredno pred početak te značajne teatarske svetkovine.

Producen i direktor Festivala Zoran Bulajić

Festival kao orbita teatra

„Medunarodni festival glumca Nikšić 2009“, prema najavi njegovog producenta i direktora **Zorana Bulajića**, ove godine će prezentovati elitnu pozorišnu produkciju renomiranih teatara sa prostora svih bivših jugoslovenskih republika.

„Festivalski repertoar će i ovog februara publici, javnosti i istorijatu „Nikšićkog pozorišta“ podariti najsjajnije momente pozorišne umjetnosti, koja je orbita svih drugih. Ostaće zabilježena eminentna imena iz pozorišnog stvaralaštva, počev od autora, pa zajedno sa svim ostalim protagonistima sceneških djela koja će obilježiti ovogodišnju festivalsku koncepciju. ‘Nikšićko pozorište’ odaje zahvalnost svima koji su ukazali čast Pozorištu, da u bilo kom vidu budu dio festivalskog bića. Posebno se zahvaljujemo Ministarstvu kulture, sporta i medija i osnivaču Opštini Nikšić, kao i drugim subjektima, koji su uvijek imali razumijevanja i pružali bezrezervnu podršku u realizaciji i afirmaciji ove osobene pozorišne svetkovine“, kazao je za „Pozorište“ Bulajić.

On podsjeća da je „Medunarodni festival glumca“ ustanovljen, nakon niza prethodnih, u toj formi 2000-te godine, u organizaciji Kulturno – umjetničkog društva „Zahumlje“. Nakon sedmogodišnje pauze, Festival je obnovljen 2007. godine pod mentorstvom i u produkciji „Nikšićkog pozorišta“.

„U posljednje dvije godine, Festival je stvorio posebnu prepoznatljivost tetaatarskog stvaralaštva i kulturnog miljea na širim prostorima, jer je u sceneškoj dimenziji i profilaciji promovisao istinski teatarski izraz kreativnosti skoro svih dramskih pravaca i žanrova. U teoretskom smislu ‘Medunarodni festival glumca’ je neposredno ukazao na unapređenje dramaturške naučne biti“, ocijenio je Bulajić.

Program Festivala

Scena 213,
Ponedjeljak, 16. februar, 19, 30h
Svečanost povodom jubileja: 125 godina pozorišne tradicije i 60 godina profesionalnog pozorišta u Nikšiću
Uručenje Nagrada „Veljko Mandić“ i svečano otvaranje Festivala

Narodno pozorište Republike Srpske, Banja Luka, RS
„Gospodica Julija“

Tekst: August Strindberg

Režija: Đurđa Tešić

Asistent reditelja: Sanela Janković

Igraju: Sladana Zrnić (gospodica Julija), Ljubiša Savanović (Žan,sluga), Ana Mazalica (Kristina,kuvarica)

Dramaturg: Slaviša Radan

Kompozitor: Danilo Popović

Utorak, 17. februar

Hotel Onogošt, 11, 00 h

Okrugli sto kritike,

Scena 213, 20, 00 h

Kamerni teatar 55, Sarajevo, BiH
„Helverova noć“

Tekst: Ingmar Vilkvist

Režija: Dino Mustafić

Igraju: Ermin Bravo i Mirjana Karanović

Scenografija: Kemal Hrustanović

Dramaturgija: Ljubica Ostojić

Srijeda, 18. februar

Hotel Onogošt, 11, 00 h

Okrugli sto kritike,

12, 00 h

Simpozijum

„Crnogorske pozorišne perspektive“

Uvodničar mr Janko Ljumović

Scena 213, 20, 00 h

Pučko otvoreno učilište Velika Gorica, Hrvatska
„Jubavna pisma“

Tekst: A.R. Gurney

Igraju: Ana Karić i Boris Buzančić

Scenograf: Rene Gjurasin

Kostimograf: Oliver Jularić

Dizajner svjetla: Nikša Mrkonjić

Program Festivala

Četvrtak, 19. februar

Hotel Onogošt, 11, 00 h

Okrugli sto kritike,

12, 00 h

Simpozijum: „O liku i djelu Marka Kovačevića, dramskog pisca i teatrologa
Govore: Ljubo Đurković i Dino Mustafić

Scena 213, 20, 00 h

Teatar Glej Ljubljana i Kulturno-umjetnička zajednica Zrakogled

Kopar, Slovenija

„Mama/Majka“

Tekst: Vesna Furlanič Valentičić

Režija: Nick Upper /Nik Aper

Glumica: Sonja Polanac

Plesačica: Jasna Knez

Dramaturg: Gašper Malej

Scenografija: Urban Belina

Muzika: Robert Schumann, Hugo Wolf

Dizajner svjetla i videa: Radovan Čok

Tehnički voda: Liam Hlede

Petak, 20 februar

Hotel Onogošt, 11, 00 h

Okrugli sto kritike

Scena 213, 20, 00 h

NUCK „Anton Panov“ Srumica Naroden teatar, Makedonija

„Rododen“

Tekst: Harold Pinter

Režija, scenografija, kostim i izbor muzike: Krste Jovanovski

Igraju: Stojan Velkov-Trn (Pit), Tinka Risteska (Meg), Kosta Angov (Stenli),
Jasmina Vučkova (Lulu), Krste Jovanovski (Golgberg) i Vasil Mihail (Me-
kkien)

Subota, 21.februar

Hotel Onogošt, 11, 00 h

Okrugli sto kritike

Scena 213, 20, 00 h

Beogradsko dramsko pozorište, Srbija

„Igra parova“

Tekst: Matjaž Zupančič

Režija: Milica Kralj

Igraju: Neda Arnerić (Vera), Elizabeta Đorevska (Sonja), Aleksandar Alač (Bernard) i Dragiša Milojković (Ivan)

Lutkice: Dejan Popović

Prevod: Nenad Đorđević

Kostim i scenografija: Milica Bajić

Program Festivala

Nedjelja, 22 februar

Hotel Onogošt, 11, 00h

Okrugli sto kritike

Scena 213, 20.00h

Kraljevsko pozorište „Zetski dom“

„Nije čovjek ko ne umre“

Tekst: Velimir Stojanović

Režija: Goran Bulajić

Igraju: Mladen Nelević (ivan), Mirko Vlahović (Duško), Danilo Čelebić (dežurni lje-
kar), Simo Trebešanin (Refik Selman), Žana Gardašević (dežurna sestra).

Ponedjeljak, 23 februar

Hotel Onogošt, 11, 00h

Okrugli sto kritike

Scena 213, 20, 00h

Svečano zatvaranje Festivala i uručenje nagrada

Van konkurenkcije, u čast nagradenih:

„Crnogorsko narodno pozorište“ i Kraljevsko pozorište „Zetski dom“

„Danilo“

Tekst: Mirko Kovač

Režija: Radmila Vojvodić

Dramaturška adaptacija: Radmila Vojvodić

Scenografija: Radmila Vojvodić i Srdan Vukčević

Kostimografija: Srdan Vukčević

Kompozitor: Žarko Mirković

Lektor: Dubravka Drakić

Solo viola: Uroš Lapčević

Maska: Aleksandar Rasinac

Igraju: Srdan Grahovac (Knjaz Danilo), Kristina Stevović (Kneginja Darinka), Mi-
rko Vlahović (Pero Tomov Petrović), Branimir Popović (Todor Kadić), Zoran
Vujović (Gospodin Ekar), Dušan Kovačević (Marinović), Dejan Ivančić (Pol
Tedeski), Nikola Perišić (Perjanik Škrnjo), Petar Burić (Perjanik Tomo), Slobo
Marunović (Đordije Petrović), Brano Vuković (Tasovac), Simo Trebešanin (Vlad-
ika Nikanor), Danilo Čelebić (Anhimandrit Nikodin), Momo Pićurić (Senator
Vukotić), Ratka Mugoša (Dadilja), dječak – Milorad Popović (Nikola Petrović),
Maša Mićović (Olga, kćer knjaza Danila), Mirko Vlahović (Istražitelj, glas) i Sanja
Vujović (Kob).

Napomena: Zbog ranije ugovorenih igranja neki ansamblji će odmah po izvod-
jenju predstave putovati iz Nikšića, zbog čega će okrugli stolovi biti organizovani
iste večeri.

Predstave iz zvanične konkurenčije

„Gospodica Julija“ otvara Festival

Iz predstave
„Gospodica Julija“

Psihološkom dramom „*Gospodica Julija*“ (Narodno pozorište Republike Srpske, Banja Luka) u Nikšiću će 16.-og februara početi „*Medunarodni festival glumca*“. Ta predstava, koja je radena po tekstu *Augusta Strindberga*, a u režiji *Durde Tešić* biće prvi pozorišni komad u zvaničnom takmičarskom programu Festivala, u okviru kojeg će se za nagrade takmičiti još šest teatara. Gospodicu Juliju igra *Slavana Zmić*, a slugu Žana *Ljubiša Savanović*, dok je uloga kuvarice Kristine povjerena *Ani Mazalici*. Dramaturg je *Slaviša Radan*, a scenograf je *Durđa Tešić*. Kostimograf je *Jelisaveta Tatić - Čuturolo*. U kriticama o predstavi navodi se da je njen tematski okvir: „odnos između muškarca i žene unutrašnja priroda sukoba polova, autentičnost, jezgovitost i nedovršenost muško-ženskih principa. Estetika se ogleda u minimalizmu, te crnoj, indigo, plavoj, nardijsko zelenkasto sivoj boji, u kojim su ljudske figure na bijeloj pozadini. Atmosfera početak ljeta, u Ivanjskoj noći, punoj slavlja, alkohola i uzburkanih strasti. Jednom riječju to je klaustofobija jedne bijele sobe, sa neonskim svjetlom i praznim.“

U teatroškim zapisima o „*Gospodici Juliji*“ između ostalog piše: „Ako posmatramo Strindbergovo stvaralaštvo kao niz eksperimenta u oblasti dramske forme i novog, psihološkog sadržaja, uočićemo kako autor psihološke momente

razvija da bi varirao od drame do drame, osvjetljavajući ih svaki put iz drugog ugla. ‘Gospodica Julija’ je možda Verta, kćerka Kapetana iz Oca, desetak godina kasnije, ili pak, ženska verzija samog Kapetana; gotovo identični problemi djetinjstva ovde su rasvijetljeni iz vizure ženske prirode. Kao da se Strindbergu prirodno nametnula potreba da, posvetivši veliki dramski prostor muškom principu u Ocu, sada sa istom pravednošću pruža priliku ženskom principu da se opravda i razotkrije do srži.

Strindbergova dramska pauza je psihološka, nabijena emocijama, ravnopravni dio modernog, iscjepkanog diskursa. Upravo ta ravnopravnost svih dramskih elemenata, važnost koju za tok dramske radnje imaju i statisti u pantomimi, kao i prostorno manji lik kuvarice Kristine ili opet, predmeti, revviziti na pozornici – čine ‘Gospodicu Juliju’ nepobito modernom i savremenom, bez obzira da li bi u današnjem društvenim okolnostima, Julija izvršila samoubistvo ili ne. Uostalom, Strindberg ne daje odgovor ni u svom vremenu. On ostavlja kraj otvorenim, kao što je otvoreno i pitanje Kapetanovog stanja u Ocu. Nova, otvorena dramska forma nastavlja se u svijesti gledalaca. Možda će se Julija predomisliti? Možda će nastaviti da živi, tapkajući u mjestu, hodajući po zatvorenom krugu, čekajući Godoa, da umjesto nje, razriješi njen život?“

Predstave iz zvanične konkurenčije

„Helverova noć“ u kamernoj postavci

rnoj predstavi u kojoj partnerska igra i upečatljiva dramska riječ sudjeluju u oblikovanju djela koje govori o potrebi za razumijevanjem i ljubavi raslojavajući psihološke i ideološke komponente jedne noći u kojoj na površinu izlaze potresne ljudske istine“, piše, između ostalog, u katalogu predstave.

Kamerni teatar 55° iz Sarajeva predstavlja se na IV „Međunarodnom festivalu glumca“ sa predstavom „*Helverova noc*“. Taj pozorišni komad po tekstu *Ingmara Vilkvista* je režirao *Dino Mustafić*, a dramaturgiju potpisuje *Ljubica Ostojić*. Uloge su povjerene *Erminu Bravu* i *Mirjani Karanović*.

„Protagonisti radnje, smještene u kontekst narastajućeg fašizma tridesetih godina, jesu dvoje ljudi koji se susreću u atmosferi ‘porodične zajednice’ u kojoj se kompleksne prirode dva lika potresno razvijaju u odnosu na tjeskobni aspekt prošlosti. Proces komponovanja i dekomponovanja unutrašnje prisnosti dva lika unutar četiri zida kulminira u mučnoj, fizičkoj brutalnosti koja kida emotivnu i humanu nit što je povezala napuštenog, retardiranog dječaka i njegovu pomicaju.

Komplementarna energija dramskog odnosa kojom je proglašena drama što dosljedno oscilira između ljubavi i mržnje utišava se tek nakon smrti jednog od aktera.

Radi se o iznimno snažnoj kame-

Predstave iz zvanične konkurencije

„Ljubavna pisma“ u hrvatskoj verziji

Ana Karić i Boris Buzančić u „Ljubavnim pismima“

Trećeg dana „Međunarodnog festivala glumca“, na Sceni 213 biće izvedena predstava „*Ljubavna pisma*“, Pučkog otvorenog učilišta Velika Gorica, za koju je tekst napisao **Albert Ramsdell Gurney**. U predstavi igraju **Ana Karić** i **Boris Buzančić**. Njih dvoje su zajedno glumili u brojnim filmovima i TV dramama, te odigrali preko 500 pozorišnih predstava („U mom ili tvom stanu“, „Kad mačke odu“, „Whisky za troje“).

Scenografiju je uradio **Rene Gjurasin**, a kostime **Oliver Jularić**. Dizajner svjetla je **Nikša Mrkonjić**.

„*Ljubavna pisma*“ (A.R.Gurneya) je drama čija se radnja usredotočuje na samo dva lika, Melissu Gardner i Andrewa Makepiecea Ladda III.

Čitajući pisma koja su jedno drugom slali od djetinjstva pa sve do poodmakle životne dobi, opisujući u njima sve svoje strahove, razmišljanja i nadanja, pobjede i razočarenja, oni tek na kraju shvataju da su ta pisma, koja su jedno drugom pisali cijeli život, u stvari bila ljubavna pisma. Drama je prvi put izvedena 1988.godine.

Od prvog postavljanja drame na Broadwayu, do danas, u njoj su glumila mnoga poznata glumačka imena poput: Kathleen Turner, Williama Hurt, Elizabeth Taylor, Christophera Reevea, Christophera Walkena, Sissy Spacek, Mela Gibson, Sigourney Weaver i mnogih drugih. Tekst je bio nominiran za Pulitzerovu nagradu..., piše u afišu predstave.

Predstave iz zvanične konkurencije

„Mama/Majka“ - pozorišni duet

Nikšićka publike će imati priliku da odgleda i predstavu „*Mama/Majka*“ u okviru „Međunarodnog festivala glumca“. U tom pozorišnom duetu, za glumicu i plesačicu, igrače: **Sonja Polanc i Jasna Krez**. Režiju potpisuje **Nick Upper/Nik Aper**, dok je dramaturgiju odradio **Gasper Malej**, a muzika je radena po izboru **Roberta Schumann i Huga Wolfa**.

„Predstava ‘Mama / Majka’ rekonstruše bolesnu familijarnu situaciju na dvije osnovne razine: prvo, kroz analitički diskurs glumice (Sonja Polac), i to na način, da je tekst dramaturški podijeljen na kraće paragrafe, u kojima se mogu identifikovati precizno razdvojena unutrašnja stanja. Dinamička izmjena potenciranih kontrasta dovodi do dubljeg pogleda u kćerinu zamotanu personalnu strukturu, koja se otvara kao teatralna pokrajina sa različitim i misterioznim principima. Pored nekonvencionalnih i šokanlih monoloških optužbi, tijelo pleše društveni i individualni ritual ludila. ... Predstava istražuje interakciju - ne spajanje pozorišnog performansa i plesa kao umjetničkih žanrova. Po drugoj strani koristi oboje kao paralelne tokove, koji se razmjenjuju u kćerinoj unutrašnjosti: spoj savjesti i moralnoga obzira (‘zdravo’, ‘normalno’, po društvenim propisima) reflektuje se u krajnje oboljelom mentalitetu i suprotno”, navodi se u reklamnom materijalu predstave.

„Autorica teksta je sa ‘Elektrinim motivom’ kćerine mržnje prema majci, poprimila strasno i sa nekakvom otvornom ženeovskom srdžbom, te izgradila ga u iznimno jak, mjestimice hipnoti-

čki monolog. Njezina žena u srednjim godinama, sa slomljenim krilima, posesivnoj majci u lice izbljuje potlačenu kalvariju neke familije i u koncentrir-

anom obliku raskrije sve nesretne stranice djevojčice, koja se zbog bezbržne majke, kao ubojica i bolesnik nade izazidova institucije u koju društvo uklanja neprihvatljive pojedince. Autorica uspostavlja majku kao grešnicu, koja iz egoističkih motiva hara po životima svojih bližnjih, koje sasvim bezobrazno uništava. Kćerino suprostavljenje majci i mržnji prema vlastitom životu, društvo procijeni kao socijalno neprilagodavanje i postavi oko nje visoke zidove“, piše u najavi „Majke“.

Predstave iz zvanične konkurencije

„Rodenden“ - priča o emocijama

Rodenden“ je predstava *Narodnog teatra NUCK „Anton Panov“* iz makedonskog grada Strumice, koji će nikšićka publike imati priliku da odgleda 20. februara, u okviru takmičarskog dijela „Medunarodnog festivala glumca“.

Predstava je radena po tekstu *Harolda Pintera*. Režiju, scenografiju, kostimografiju i izbor muzike potpisuje *Krste Jovanovski*. Gluma je povjerena: *Stojanu Velkovu (Piti), Tinku Risteskoj (Meg), Kosti Angovu (Stenli), Jasmini Vučkovoj (Lulu), Krsti Jovanovskom (Golberg), Vasiliu Mihailu (Mekken)*.

Tekstopisac Harold Pinter u afisu predstave navodi: „Cio život pričam jedno te isto, poštuj oca svog i majku svoju, ne skreći sa puta nećeš pogriješiti. Šta misliš ti, da sam ja 'samouk čovек'?... Uči, uči, nikada ništa ne zapisuj i ne prilazi preblizu vodi. Igraj, igraj, igraj igru, ja igram...“

Reditelj Krste Jovanovski kaže da je predstava „pokušaj da se dostignu neopisani predjeli (djelovi) u poeziji, i to onoj, koja kao klin leži u međuprostoru na riječi, na nepokazanim emocijama, na neizrečenim tajnama i na neobičnom i čudnom čovjekovom postojanju...“

Predstave iz zvanične konkurencije

„Igra parova“ – savremena komedija

„Igra parova“ je predstava Beogradskog dramskog pozorišta koja će na Sceni 213 biti izvedena u okviru festivalskog programa, u subotu 21. februara. Tu predstavu je po tekstu *Matijaža Zupančiča* režirala *Milica Kralj*. U toj savremenoj komediji igraju *Neda Arnerić (Vera), Elizabeta Đorevska (Sonja), Aleksandar Alač (Bernard) i Dragiša Milojk-*

do kovanice, koja glasi tragikomedija situacije. Ljudima je odredene stvari lakše saopštiti uz osmeh. „Igra parova“ jeste komad koji je pun šarma i zavodljivosti, svojevrsna apoteoza glumca, priče, njene vjerovatnoće, ali se i vrlo provokativno pojgrava sa svim postojećim konvencijama“, kaže rediteljka *Milica Kralj*.

„Igra parova“ u Nikšiću

ović (Ivan). Kostimografiju i scenografiju potpisuje *Milica Bajić*.

„Igra parova“ je priča o „emotivnim igrama između polova, o prijateljstvu i prevare. Radnja se događa tokom jedne noći, koja započinje kao uobičajeno druženje, uz večeru dva bračna para. Ispostaviće se da ništa neće biti onako kako isprva izgleda, da ništa nije onako kako nam se cini da jeste“, piše u afisu predstave.

„Kroz priču o odnosima, Matijaž Zupančič je pokazao da ništa ne mora da bude onako kako nam se to može učiniti na prvi pogled. Sama suština određene stvari može se potpuno razlikovati od onoga što spoljna manifestacija te iste stvari nameće. U pokušaju da žanrovski odredimo ovaj komad došli smo

„Matijaž Zupančič (1959) je reditelj i pisac, profesor režije na Akademiji za pozorište, radio, film i televiziju. Nakon školovanja u Ljubljani i Londonu, neko vrijeme je vodio Eksperimentalni gledalište Glej i bavio se alternativnim oblicima pozorišne prakse. Posvetio se dramskom pozorištu i sam počeo da piše za njega. Njegov opus broji oko četrdeset režija. Sa svojim tekstovima gostovao je na čuvenim evropskim festivalima u Avinjonu i Bonu. Za svoje drame tri puta je dobio Grumovu nagradu (za 'Vladimir' 1998, 'Golog pijanist' 2000, i za 'Hodnik' 2003. godine). Za knjigu drame 'Istjerivači davola' 1993. godine je dobio nagradu Društva slovenačkih pisaca i sajma knjiga...“

Predstave iz zvanične konkurenkcije

„Nije čovjek ko ne umre“-metafora životarenja

Kraljevsko pozorište „Zetski dom“ sa predstavom „Nije čovjek ko ne umre“ zatvorice zvanični, takmičarski dio programa „Medunarodnog festivala glumca Nikšić 2009“. Predstavu je po tekstu Velimira Stojanovića režirao Goran Bulajić. Uloge su povjerene: Mladenu Neleviću (ivan), Mirku Vlahoviću (Duško), Danilu Čelebiću (dežurni ljekar), Simu Trebešaninu (Refik Selman), Žani Gardašević (dežurna sestra).

„Nije čovjek ko ne umre“ je pozorišna priča koja je označila jedno vrijeme i promovisala je izuzetnog dramskog pisca Velimira Stojanovića. Riječ je o tragi-komičnoj, skoro dokumentarnoj analizi dijabetičkog bolničkog dana. Dobar dramaturški okvir pisac je iskoristio za slojevitu metaforu o životarenju. U učmala okolnosti novi lik unosi novu energiju i novo shvatjanje

smrti i života. Mikro-sistem dva šećeraša je *in medias res* pomjeren, navodi se u marketinškom materijalu predstave.

Velimir Stojanović, rođen je 1940. godine u Dušanovu kod Leskovca. Umro je u Sarajevu 1985. godine. Stojanović je bio pozorišni kritičar, reditelj i profesor filmske estetike na Fakultetu dramskih umjetnosti. Osnivač i jedan od urednika „Sineasta“, po mnogim ocjenama, najboljeg filmskog časopisa na južnoslavenskim prostorima. Pored ovog dramskog teksta, Stojanović je napisao još jedan pozorišni scenarij, „Voćni dan“.

Objje predstave su uspješno postavljane u pozorištima bivše Jugoslavije... Predstava „Nije čovjek ko ne umre“, prvi put je postavljena u sarajevskom Kamernom teatru 55. krajem 1978. godine.

U čast nagrađenih predstava „Danilo“ CNP-a

Drama jednog vladara i jedne zemlje

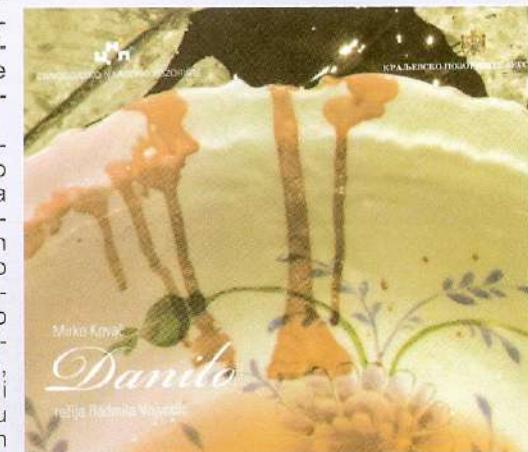
Nakon svečanosti povodom dodjele nagrada, u čast nagrađenih na Sceni 213, 23. februara biće izvedena predstava „Danilo“, Crnogorskog narodnog pozorišta i Kraljevskog pozorišta „Zetski dom“. Režiju i dramaturšku obradu tog komada potpisuje Radmila Vojvodić, koja je uz Srdana Vukčevića uradila i scenografiju. Kostimi su djelo Srdana Vukčevića, a muziku je komponovao Žarko Mirković.

„To je drama jednog potencijalno velikog vladara zarobljenog u osami crnogorskih brda, istovremeno disput o prolaznosti vlasti i moći, o čežnji za organizovanom državom, za slobodom i nezavisnošću u vremenu velikih političkih intrig, peganjanja velikih sila, unutrašnjih raskola i napetosti, mržnje i intriga. Život crnogorskog knjaza Danila ima težinu šekspirovske tragedije. Na samrtnoj postelji, teško ranjen himnim atentatora, on se prisjeća nekih scena svoga kratkog, dramatičnog vladanja. ... Ovdje se u prvih deset godina spozna svako zlo i dobro, a poslije se istorija samo ponavlja“, kaže usamljeni Danilo ispovjedajući se desetogodišnjem dječaku, svome najboljem sagovorniku. Drama jednog vladara, jedne malene zemlje ispisana je očevidnim poznavanjem naravi i običaja, dobrim poznavanjem jezika i istorijskih okolnosti, uvođeci savremenog gledaoca i čitaoca u nesigurno, traumatično doba vladavine knjaza Danila, pokazujući istovremeno koliko se teško i sporo vremena mijenjaju, koliko današnje vrijeme nosi breme

starih vremena“, napisao je u afisu predstave Filip David.

Rediteljka Radmila Vojvodić u bilježnici navodi da je „predstava ‘Danilo’“ fikcionirana biografija posljednjeg dana života, kobnog dana života glasovitog crnogorskog vladara i emancipatora, crnogorskog knjaza Danila... Tek jedna od hronika tragičnih sudbina crnogorskih vladara. Dvadesetčetiri sata sa ove strane smrti-drama o čovjeku moćniku i njegovom poniženju u smrti. O udusu zemaljske prolaznosti... Ah! je morao umrijeti i narečeni naš knjaz Danilo... Nema končne moći koja

može da odoli smrti. Ah... Kakvo li je to trijumfalno „ah“ iz usta smrti, zaboga...? Sarkazam i nevjericu dominiraju Danilovim samrtnim monologom. I, još: ekstatičan je ovaj naš knjaz - samrtnik. I strastan je i kad ljubi i kad ubija. I opsesivan poput Seksapirovi junaka. Inspiriše moje čitanje Kovačevog teksta. Dvorenje samrtnog ili mrtvog uvjerava, da je u realnosti uvijek privid, a u prividu - u iluziji - uvijek realnost. To bizarno iskustvo - baš to vlastito iskustvo perverzognog osluškivanja pulsa života jednakao kao i pulsa smrti - inspiriše čitanje Kovačevog teksta... Trbuš pun olova, rana koja krvari poput one Filoktetove, ritualna je rana; i baš kako treba po tragičkoj matrici, rana čini tragički očiglednijom sudbinu knjaza Danila. Jasno, jer domovina naše predstave nije istorija, nego literatura.“

Afiš predstave „Danilo“

Rekli su o nikšićkom festivalu

Blagota Eraković – selektor Festivala

„...Obnavljanje Festivala u Nikšiću je bilo civilizacijski nužno. Ovaj festival je zaista jedinstven, što se tiče i forme i sadržaja, ne samo u Crnoj Gori, već i šire, jer se bavi vrijednošću i fenomenom glume. Gluma je osnov pozorišta. Bez glumca, pozorište ne postoji. Ono je mrtvo.“

Dragica Tomas – glumica (predsjednik žirija):

„Međunarodni festival glumca“ ima velikog odjeka, ne samo za pozorišno stvaralaštvo u Crnoj Gori, već i u regionu. To se najbolje vidi potome što on okuplja eminentne pozorišne ličnosti, teatrologe, kritičare, novinare kao i druge ljudе koji se bave estetikom pozorišta. ...To je onda festival u pravom smislu te riječi. Nikšićki Festival je jedan monumentalni projekat od koga se mnogo može naučiti“.

Balša Brković – književnik (član žirija festivala):

„... U ovoj silnoj inflaciji festivala, koju imamo u Crnoj Gori, možda bi ovaj, nikšićki, mogao da bude modus, kako neki festival zaista može da funkcioniše, ako se precizno odredi šta je prostor i interes. Na svakom koraku se vidi dobra želja domaćina i organizatora da festival bude na najvišem nivou“.

Veselin Radunović (teatrolog i pozorišni kritičar):

„...Nikšić je i ranije pokušavao, sa više ili manje uspjeha da organizuje Festival. Sam naziv Festivala je jedinstven, jer afirmiše glumca i pruža mogućnost angažovanja svih oblika pozorišnog izražavanja...Tako

se otvaraju i pružaju velike šanse. Kvalitet festivala ogleda se i u tome što se oslanja na sopstvene snage, jer ako nemate jezgro od domaćih snaga, onda festival nema dugoročne perspektive...“

Prof. dr Radoslav Lazić

„Međunarodni festival glumca“ u Nikšiću se promoviše kao značajna međunarodna institucija. Ono što je mene posebno oduševilo na ovom festivalu je recepcija predstava. Nikšićka publike je veoma kultivisana, pažljiva, gostoljubiva i sa puno razumijevanja. Krajnji cilj svakog pozorišnog čina je recepcija. Zapravo, festival postoji radi publice“.

Veljko Mićunović (reditelj):

„...Nikšiću je zaista potrebno budjenje u kulturnom smislu. Stranica je okrenuta... Drago mi je kada vidim koje predstave gostuju na nikšićkom Festivalu. To me je posebno obradovalo, jer ovaj Festival okuplja reprezentativna imena iz dobrih pozorišta. Nadam se da će 'Nikšićko pozorište' iz ove sale 'izaći' i dobiti scenu kakvu zaslužuje.“

Petar Nikolić (apsolvent režije):

Jedna vatrica pozorišta, jedan plamen i organj duha se založio baš ovdje u Nikšiću i svjedoči kako je ovaj grad bitan u prostoru kulturnog sadežstva. To je nešto što, svakako, treba njegovati i taj plamen jačati i pokazati da može da se izvuče iz onih vremena, sa jednim kulturnim oporavkom, dogovorom i mogućnostima da sebe sagledamo ponovo iz različitih uglova“.

Hronologija nikšićkog Festivala

Međunarodni Festival Glumca

Geneza Međunarodnog Festivala glumca u Nikšiću potiče iz ranih devedesetih godina minulog vijeka. Kulturno - umjetničko društvo „Zahumlje“ tih godina, kao i ranije kroz svoje programe njegovalo je i pozorišne izraze, čime se održavala prekinuta nit pozorišnog stvaralaštva u gradu pod Trebesom. Ljudi koji su tada radili u „Zahumlju“ pokrenuli su ideju o organizovanju pozorišnog festivala.

Tako je u aprilu 1995. godine održan Prvi festival monodrame Crne Gore. Selektor tog festivala monodrame bio je Slobodan Milatović, a u žiriju su bili Olivera Marković, prof. dr Nenad Vuković i Niko Martinović. Već sledeće godine, Festival monodrame prerastao je u Jugoslovenski festival „Pozorište jednog glumca“. Selektor festivala bio je Feliks Pašić, a u žiriju su bili Milena Dravić, Radomir – Bajo Šaranović i Niko Martinović. U maju sledeće godine (1997.) održan je II Jugoslovenski festival „Pozorište jednog glumca“. Selektor je takođe bio Feliks Pašić, u

žiriju su bili: Mira Stupica, Zdravko Velimirović i Slobodan Mirjačić. Treći Jugoslovenski festival „Pozorište jednog glumca“ održan je u aprilu 1998. godine, u selekciji Feliksa Pašića. U žiriju su bili: Mira Stupica, Zdravko Velimirović i Vojislav Krivokapić. Godine 1999. Jugoslovenski festival „Pozorište jednog glumca nije održan“.

Kao Međunarodni festival glumca održan je 2000. godine i posle toga nastupila je sedmogodišnja pauza.

„Nikšićko pozorište“ u februaru 2007. godine obnovilo je tu značajnu pozorišnu smotru. Za selektora fest-

ivala, na period od tri godine, imenovan je poznati crnogorski reditelj Blagota Eraković.

Na „Međunarodnom festivalu glumca Nikšić 2007“ u žiriju su bili: Balša Brković, književnik, Andro Martinović, režiser i Dragica Tomas, glumica (predsjednik žirija). Pored njih troje, prošle godine u žiriju su bili: pozorišni kritičar i tetrolig prof. Aleksandar – Saša Milosavljević i prof. dramaturgije i kritičar Marko Kovačević.

Izdavačka djelatnost u znaku pozorišnih jubileja

Edicija „Jubileji“ uskoro pred čitaocima

Nakon monografije „Magija traje“, koja je na zadovoljstvo izdavača našla na zapaženo interesovanje javnosti i pohvale od brojnih kritičara i teatrologa, „Nikšićko pozorište“ nastavilo je se izdavačkom djelatnošću i to pravim poduhvatom. U susret značajnim jubilejima - 125 godina pozorišne tradicije i 60 godina profesionalnog teatra u Nikšiću, Pozorište je priredilo ediciju „Jubileji“, u okviru koje će biti objavljene tri knjige: „Magija traje“ (drugo dopunjeno izdanje), „Profesionalno pozorište u Nikšiću“ i „Pozorišni festivali u Nikšiću 1995-2009“.

Priredivač „Magija traje“ (drugo dopunjeno izdanje) je novinar i publicista **Radmilo Tadić**, a autor knjige „Profesionalno pozorište u Nikšiću“ je **prof. dr Srdan Vukadinović**. Novinar „Vijesti“ **Sladan Blagojević** prirediće monografiju „Pozorišni festivali u Nikšiću 1995-2009“.

„Riječ je o tri knjige koje su, svaka na svoj način, posvećene pozorišnom životu Nikšića. Pred čitaocima će se već početkom februara pojavitи knjiga „Profesionalno pozorište u Nikšiću“. Autor te knjige je tematiku profesionalnog teatra u Nikšiću obradio teatografski, ili kako sam kaže, ‘teatografski način enciklopedijsko – leksikografskog karaktera’. Teatografija je ne samo skorašnja oblast, ali je potisnuta

Iz izdavačke djelatnosti
„Nikšićkog pozorišta“

jedan od priredivača edicije „Jubileji“. Prva knjiga će imati oko 450 strana, sa oko 400 fotografija, druga će biti štampana na oko 250 strana, sa blizu 200 fotografija, dok će treći tom (Foto – monografije) imati skoro 100 strana sa oko 300 fotografija.

od drugih grana teatralođije, kao što su dramaturgija, a posebno istorija pozorišta“. Knjiga je obogaćena brojnim vrijednim fotografijama i dokumentima, i svojevrstan je doprinos teatralođiji i čuvače od zaborava brojne nikšićke, crnogorske i južnoslovenske znamenite pozorišne poslenike. U finalnoj fazi je i drugo-prošireno, dopunjeno izdanje monografije ‚Magija traje‘. Odmah po završetku ‚Međunarodnog festivala glumca‘ za štampu će biti spremna i knjiga posvećena svim dosadašnjim pozorišnim festivalima održanim u Nikšiću“, rekao je za „Pozorište“ Radmilo Tadić,

„Redovni profesor kreativne dramaturgije i kritike i prodekan Akademije scenskih umjetnosti u Sarajevu Marko Kovačević, jedan od osnivača Odsjeka za dramaturgiju, preminuo je juna prešle godine u Beogradu. Marko Kovačević rođen je 1954. u Vrbasu. Diplomirao je 1979. na Odsjeku za opštu književnost i teatralođiju na Filozofском fakultetu u Sarajevu. Od 1986. do 1993. radio je u Ministarstvu obrazovanja, nauke, kulture i sporta, te obavljao i dužnost pomoćnika ministra za kulturu. U periodu od 1996. do 1998. godine bio je direktor Drame Narodnog pozorišta u Sarajevu. Od 1999. godine stalno je bio zaposlen na Akademiji scenskih umjetnosti u Sarajevu. Intenzivno se bavio teatralođkim i dramaturškim istraživanjima, te raznim oblicima praktično-umjetničkog rada. Objavio je oko pedeset studija, eseja i stručnih članaka, više od stotinu recenzija i prikaza, a za bosanskohercegovačke časopise redovno je pisao teatarske kritike. Bio je osnivač, koscenarist i glumac samostalne grupe ‚Klice‘, te saradnik sarajevskog Teatra ‚Maska i pokret‘. Jedan je od pokretača i prvi glavni urednik Književne revije, a takođe i urednik časopisa za dramaturgiju Anagnorisis koji izdaje ASU. Izuzetan je njegov doprinos razvoju lutkarstva u Bosni i Hercegovini. Osnivač je Studija lutkarstva u Sarajevu, a kao neizbrisiva činjenica ostaje međunarodni uspeh predstave Bajka o Sarajevu, koju je Kovačević režirao 1995. u Pozorištu mladih. Njegovim najznačajnijim doprinosom može se smatrati osnivanje Odsjeka za dramaturgiju (1994), pri Akademiji scenskih umjetnosti u Sarajevu. Kao profesor na predmetima kreativna dramaturgija i teatralođija izveo je sedam generacija studenata, a bio je cijenjen zbog svog pedagoškog rada i posvećenosti

Princ bosanskohercegovačke dramaturgije

tom radu. Na ‚Međunarodnom festivalu glumca Nikšić 2008‘ Kovačević je bio član žirija, a ostaće upamćeno njegovo učešće na okruglim stolovima kritike, koje je zabilježeno kao veliki doprinos u tim teatarskim sesijama“, rečeno je nakon smrti Kovačevića.

„Prefinjena i lucidna priroda tog profesionalca, pravdoljubivost i težnja da se obračuna sa ovještajnim dramskim poetikama vještih da označi, prepozna, dokaže, ali i dotakne ono što drugi ne vide“ bezbroj puta je dokazano u njegovim kritikama.

Tako je u sarajevskom „Oslobodenju“ 19.jula 2001. godine Kovačević pisao: „Zagušeni smo vlastitim egocentrizmom, sveprisutnom sujetom, općim medusobnim nepoštivanjem, zlobom i podvalama, destrukcijom elementarne hijerarhije vrijednosti. A statusno, dakle društveno, materijalno, kreativno estetski – teatar nam je, kao nikada, u očajnom stanju. I šta sada treba? Začepiti usta, ponizno šutjeti i mnogim neznalicama, dundjerima, politikantima, koristoljupcima svih fela klimati ponizno glavom! U našem teatru mora otpočeti veliko spremanje, seriozna restauracija, sa pameću i kadrovima koje već imamo, usprkos njihovom upornom odbijanju, jer im je, izgleda, u postojećim grijezdima postalo potaman i odviše dobro...“

Nakon Kovačevićeve smrti njegov veliki prijatelj Z. Gaski, napisao je: „To što drugi ne vide, isticao je burno i veoma emotivno sljedeći instinkt koji je najčešće bio u pravu. Imao je vremena da dugo i strpljivo raspravlja o pozorištu, njegovim stranputnicama i lažnim ikonama, a onda žurno ode među svoje studente, zagoneđeno ih sluša i toplo se uključi u njihove nedoumice. Marko je izveo nekoliko generacija izvrsnih kritičara, pa se bosanskohercegovački mediji mogu pohvaliti izvrsnom pozorišnom kritikom. ...“

Šezdeset godina Muzičke škole u Nikšiću

U novu zgradu iduće školske godine

Sa Svečane akademije

Škola za osnovno muzičko obrazovanje „Dara Čokorilo“ obilježila je 60 godina postojanja Svečanom akademijom, 5. februara ove godine na Sceni 213. Svečanost je bila prilika za podsjećanje na protekle godine izuzetno uspješnog rada te ustanove, u kojoj se do sada muzički edukovalo oko petnaest hiljada učenika.

„Danas Muzičku školu u Nikšiću pohađa oko 500 polaznika. Muzičko obrazovanje se odvija kroz oblike solističkog i grupnog muziciranja, na odsjecima: klavir, harmonika, gitara, violončelo, violina, truba, klarinet i saksofon. Škola ima hor, orkestar harmonika i različite kamorne sastave. Razvojnim planom predviđeno je i otvaranje perkusionističkog odsjeka. Impozantan je broj najviših priznanja koja su naši učenici sticali na domaćoj i međunarodnoj muzičkoj sceni, a neki od njih su stekli visoka naučna zvanja i nalaze se na univerzitetima Crne Gore, Francuske i Amerike. Neki od prvih polaznika ove škole su afirmisani akademski umjetnici i pedagozi, među kojima je i Božo Bakrač,

koji je 1999. godine obnovio Gradske duvački orkestar u Nikšiću“, rekla je između ostalog direktorkica **Vjera Vuković**. Ona je konstatovala da škola iz godine u godinu postavlja nove ciljeve, među kojima je pan-evropska ideja o približavanju muzike stanovništvu u što većoj mjeri. Da je uprava Muzičke škole na tom putu već postigla uspjeh, potvrdio je i jednosatni koncert za Dan škole bivših i sadašnjih učenika, koji je uz veliko interesovanje i pažnju propraćen na Sceni 213. Slično je bilo i mjesec dana ranije, na Božićnom koncertu, kojeg su povodom

Novogodišnjih i Božićnih praznika sugrađanima darivali „Nikšićko pozorište“ i Muzička škola „Dara Čokorilo“.

Koncerti za Dan škole i Božić, kao i učešće u programu Medunarodnog festivala kamerne muzike, samo su još jedan dokaz da su ovom gradu neophodni ti vidovi umjetničkog stvaralaštva, što se potvrđuje i kroz druge interne programe Muzičke škole. Reference te škole daju jasne perspektive, koje se prije svega vide u otvaranju srednje muzičke škole u Nikšiću, gdje se privode kraju radovi na izgradnji nove zgrade za osnovno i srednje muzičko obrazovanje. Taj projekat je finansiran iz donacije „Stanislav - Čano Koprivica“, uz podršku resornog ministarstva i lokalne uprave. Ako sve bude teklo po planu, nova zgrada će biti data na korišćenje Muzičkoj školi početkom iduće školske godine. Mladi muzičari će tada imati neophodan prostor za rad. U Nikšiću već decenijama postoji potreba za otvaranje srednje muzičke škole, jer su godinama iz ovog grada na dalje muzičko obrazovanje mlađi talenti morali da odlaze i van granica Crne Gore.

„Zahumlje“ obilježilo jubilej

Mićunović: Nikšić u kulturnom procvatu

a svečanosti povodom jubileja „Zahumlja“

Nikšićko Kulturno - umjetničko društvo „Zahumlje“ krajem decembra prošle godine obilježilo značajan jubilej – 110 godina postojanja i rada, čime je potvrđeno da je ta institucija jedna od najstarijih te vrste na Balkanu. Tim povodom na Sceni 213 održana je Svečana akademija, kojoj je prisustvovao veliki broj gledalaca.

Tim multimedijalnim programom, u izvanrednoj rediteljskoj postavci **Gorana Bulajića**, predstavljeni su fragmenti iz stvaralaštva „Zahumlja“ u proteklih deset godina. Koreografiju je uradio prof. dr **Vladimir Šoć** u saradnji sa **Radmilom-Belom Petković, Žanom Delibasić i Jelenom Mrvošević**. U njihovoj postavci folklorni ansambl izveli su tradicionalne narodne igre, a publiku je imala priliku da odgleda i klasične i savremene vidove plesa. Dramski studio „Zahumlje“ priredio je za tu priliku, u rediteljskoj postavci Petra Pejakovića, inserte iz predstava „Nema predstave“ i „Mali princ“, koje su prošle godine imale premijeru i zapažen publicitet.

Predsjednik Opštine i Organizacionog odbora, **Nebojša Radojičić**, u pozdravnoj riječi rekao je da je „Zahumlje“ istinsko svjedočanstvo kulturnog bogatstva Nikšića i Crne Gore. „Za 110 godina rada ‘Zahumlja’ u njemu je bilo oko 5.000 stvaralaca i članova, koji su izgradili put toj ustanovi kao instituciji, praćeni nagradama i priznanjima“, potisjetio je Radojičić.

Ministar kulture, sporta i medija u Crnoj Gori, **Branislav-Daga Mićunović**, govoreći o značaju „Zahumlij“ za nikšićku i crnogorsku kulturnu baštinu, najavio je reforme u crnogorskoj kulturi, za koje je, kako reče, Vlada Crne Gore dala punu podršku. „Nikšić će biti važna tačka u tim reformskim procesima i već iduće godine ćemo biti svjedoci njegovog kulturnog procvata. ‘Zahumlje’ će u toj novoj infrastrukturi dobiti jaku konkurenčiju. To neće umanjiti njegov značaj, jer će ‘Zahumlje’ ostati važna činjenica u kulturi Crne Gore i regionala“, rekao je Mićunović.

Danas se aktivnosti „Zahumlij“ odvijaju kroz nekoliko umjetničkih segmenta: pozorište i folklorni ansambl (veliki, omladinski i pionirski), škole gitare i baleta, recitovanja i ljestepog govora, dječji hor, ritmički i baletski ansambl. Svi programi „Zahumlij“ njeguju ideju multikulturalnosti i otvorenosti, na kojima se oslanjala misija tog društva u proteklih 110 godina.